

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 104. An Consilium Capituli exquirere debeat Episcopus aliusvè Prælatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

putatus à Metropolitano in casu negligentia Capituli removeri potest à Capitulo, utpote à quo jurisdictionis exercitium non accepit Barbof. *loc. cit. num. 48.* de cetero iustæ causæ amovendi Vicarium sunt, dum negligens est in suo officio, vel in eo prævaricaretur illud malè gerendo; si appareret insufficientis. PaxJord. *loc. cit. num. 14.* plures istiusmodi causas magis in specie enumerat Pignat. *loc. cit. vide q. 617.*

3. Resp. ad secundum: Quamvis, quantum est de jure communi, vacatio Sedis duret solum usque ad confirmationem, institutionem seu provisionem novi Prælati à Sede Apostolica factam, ita ut per eam acquiratur novo Prælati exercitium jurisdictionis, etiam ante apprehensam possessionem. Gonz. *ad Reg. 8. gl. 15. §. 2. num. 80. & 81.* & ex eo PaxJord. *loc. cit. num. 48.* citans Pavin. Felin. &c. item Garc. *p. 5. c. 4. num. 243. & 250.* citans Selv. Covar. Lambert. &c. ego in *for. benef. p. 2. q. 668. num. 3.* hodieum tamen post *Extravag. injuncta. de elect. inter commun.* non prius cessat vacatio Sedis, quam si confirmationis, institutionis, provisionis Apostolicæ literæ sint expeditæ, & actualiter præsentatæ ipsi Capitulo, ita ut etiamsi istorum omnium; nimirum factæ in Consistorio propositionis, promotionis literarumque expeditionis certam scientiam haberet Capitulum, adhuc non sufficeret ad amissionem jurisdictionis, sed insuper opus sit actuali ostensione & præsentatione dictarum literarum. Gonz. *loc. cit. num. 83.* PaxJord. *num. 49.* citans alios. Barbof. *de potest. Episcop. alleg. 54. à num. 160.* qui etiam asserunt, non aliter intelli-

gendos DD. dum simpliciter dicunt, quòd literæ debeant esse expeditæ. Quin & seclusa cit. Extrav. æquum videtur, non posse Episcopum se ingerere administrationi & jurisdictionis exercitio, nisi dictis literis præsentatis Capitulo, de cuius præjudicio agitur, & de tollenda ei administratione & jurisdictione, habita ab eo Sede vacante. Quòd si tamen alicubi adest consuetudo legitime præscripta administrandi ante confirmationem electi Prælati, interea dum ea petitur aut expectatur, aut etiam id vi juris communis, nempe *c. nihil. de elect.* concessum Episcopis Prælatisque aliis Papæ immediatè subjectis, in concordia electis, valde ab Urbe remotis, etiam necdum ante eorum confirmationem, seu priusquam habeant jus in re dici nequeat Sedes plena, hoc ipso tamen, quòd concessam sibi à tali consuetudine, aut jure communi, vel etiam ab ipsa Sede Apostolica jurisdictionem usurpent, & administrare incipiant, cessat jam ea in Capitulo ejusque Vicario; neque is aut illud se amplius immiscere potest, cessante etiam ratione, ob quam ad Capitulum Sede vacante eam devolvi jura voluerunt; nempe ne Ecclesiæ gubernatore & administratore destituta grave damnum patiantur. Cessabit quoque Capituli & Vicarii potestas, dum à Sede Apostolica Ecclesiæ vasantis administratio committeretur alicui; cum talis sit loco Pastoris, possitque omnia in spiritualibus & temporalibus, quæ verè provifus, quin & creare possit (& juxta Sbrozium debeat) alium Vicarium, non secus ac ipsum Capitulum. PaxJord. *l. 12. tit. 2. num. 59.*

TITULUS X.

De his, quæ fiunt à Prælati sine Consensu Capituli.

Quest. 104. An Consilium Capituli exquirere debeat Episcopus aliusve Prælati?

Resp. Exquirere in pluribus consilium Capituli tenetur Prælati, ita ut, dum jura actum geri volunt cum consilio Capituli, is sine eo requisito & congruo tempore expectato gestus (etiamsi de cetero gestus cum consilio aliquorum confratrum seu Capitularium) sit irritus; ut constat ex *c. novit. h. t.* Barbof. *ibid. num. 1.* & *c. quanto. eod.* Cujus tamen intellectus potest esse duplex, dum ibi dicitur: *Cum eorum consilio vel senioris partis:* nimirum ut sufficiat, adhiberi consilium senioris partis, seu Capitularium eorum, qui magis idonei sunt ad dandum consilium; qui quidem intellectus indubitatus, si consuetudo hunc modum consultandi confirmet, ut inquit Pirh. *h. t. num. 18.* Vel ut non sufficiat consilium Senioris partis, nisi etiam eadem pars sit major Capituli; cui intellectui favet jus commune, juxta quod, dum ad actum aliquem expediendum requiritur consensus (idem videtur de consilio) in-

telligi debeat de parte majore Capituli. Et hæc quidem de requirendo consilio Capituli juxta jus commune; ubi enim adest consuetudo legitime præscripta pro libertate Prælati tractandi negotia Ecclesiæ, exercendique jurisdictionem sine consilio Capituli, hæc valida erit; cum etiam æquiparetur privilegio juxta *c. ea noscitur. h. t.* junctâ *Gl. ibidem. v. libertate. & c. 3. de consuetud. in 6.* & *c. cum Ecclesia Vulterana. de elect.* Barbof. *in c. ea noscitur. num. 1.* Pirh. *h. t. num. 15.* Engels. *h. t. num. 5.* ubi citans pro hoc Gratian. *discep. for. c. 10. num. ult.* & Zerol. *pr. Episc. p. 1. v. Capitulum. numer. 8.* asserit, consuetudine vel præscriptione passim inductum, ut in plerisque casibus Episcopi procedere valeant sine consilio vel consensu Capituli Lambert. etiam *de jurep. p. 3. l. 2. q. 1. c. 4.* apud Garciam *de benef. p. 5. c. 4. §. 2. num. 139.* prout refert Reiffenst. *h. t. numer. 27.* dicat; hodieum dici posse, quòd totus hic *tit. que sunt à Prælat.* recesserit ab aula. Quibus tamen duorum postremorum dictis contradicere satis videntur textus pro responsione citati. Non tamen huic exceptioni obstat, quòd *cit. c. novit.* dicatur, esse contra honesta-

tem.

tem, contra quam non valet consuetudo. Nam etsi contra honestatem sit, Episcopus præteritis membris seu Canonicis in Ecclesia negotiis uti consilio aliorum, quod in *cit. cap.* taxat Papa, & hinc fortè, ut ait Abb. *ibidem*; non valeat talis consuetudo; & certè ea non valeat, utpote contra honestatem, ubi etiam multis aliis adhibitis consiliariis præterit suos Capitulares absque iusta & rationabili causa; non tamen repugnet honestati vel rationi, ubi ex rationabili causa non requirit consilium suorum Capitularium. V. g. ne revelent consanguineis suis, cum quibus Episcopo est controversia. Host. *in c. novit. v. aliquorum consilio.* & *ibidem* Gl. magna Lit. A. Pirh. *cit. num. 15.* Reiffent. *num. 28.*

Quest. 105. In quibus in specie teneatur vel non teneatur requirere consilium Capituli Prælati?

Resp. primo: Non tenetur requirere consilium Capituli, etiam in rebus arduis & independentibus à consuetudine, existente causa rationabili juxta arbitrium boni viri. Pirh. *loc. cit.* Item loquendo simpliciter in negotiis exigui & minoris momenti; cum ad Prælatus principaliter spectet administratio & cura Ecclesiar, quæ frustra committeretur Prælati, si in omnibus opus haberent consilio Capituli dum illud semper & in omnibus congregare sit impossibile. Abb. *in c. cit. novit. num. 6.* Pirh. *loc. cit.* cum communi. Idem est in causis notoriis, ut iidem. Sed & in iis, quæ agit Episcopus jure & potestate ad se devoluta. V. g. Ob negligentiam Prælati inferioris, non tenetur exquirere consilium Capituli, nisi fortè ex aliqua honestate & æquitate; cum ea potestas devolvatur ad solum Prælatus, & non ad Capitulum. Gl. *in c. ne pro defectu. de elect. v. consilio.* Abb. *ibidem. num. 6.* Imol. *num. 2.* Laym. *in v. cum in cunctis. de elect. §. fin. num. 7.* Pirh. *loc. cit.* Quod tamen ipsum fallit in quibusdam casibus; nam si beneficium devolutum ex institutione suadatoris conferendum erat ab inferiore cum consilio Capituli Cathedralis, tenebitur etiam is, ad quem devoluta collatio in hac adhibere illud consilium; ego *in for. benef. p. 2. quest. 743. in fine*; conferendum enim est in hac devolutione cum iisdem conditionibus, eum quibus ex ejus institutione conferendum in prima provisione; cum sit prioris provisionis omisæ subrogatio. Lotter. *Lib. 2. quest. 24. num. 63.* Castrop. *tr. 13. d. 2. p. 34. num. 3.* &c. vide me *loc. cit.* Item in casu, ubi potestas, quam privativè ad Episcopum ex consuetudine habebat Capitulum corrigendi excessus Capitularium, ob negligentiam illius devoluta est ad Episcopum, ut deciditur *c. irrefragabili. de off. jud. ordinar.* & Fagn. *ibidem. num. 18.* hic adhuc procedere debet contra delinquentes cum consilio vel consensu Capituli, seu reliquorum Capitularium. Cum, etsi Capitulum ob suam negligentiam perdidit jus corrigendi, quod habebat de consuetudine, non tamen perdidit jus præstandi consilium, quod habebat de jure communi Fagn. *in cit. c. irrefragabili. §. excessus. num. 16.* quem vide pluribus *num. seq.* ac præcipuè *num. 26.*

R. P. Levr. *Jur. Can. Lib. III.*

2. Resp. secundo: E contra tenetur exquirere consilium Capituli in rebus arduis & majoris momenti, dum non est consuetudo aut causa rationabilis non exigendi illud. Laym. *ib. mor. l. 1. tr. 4. c. 7. num. 9.* & Canonista communiter *in c. novit. & in c. quanto.* Et sic in specie debet illud exquirere in institutione & destitutione personarum ecclesiasticarum. V. g. Abbatum & Abbatissarum (quin & in provisione præbendarum & collatione beneficiorum Ecclesiar Cathedralis, ut Barbof. *in cit. c. novit. num. 1.* Pirh. *h. t. num. 17.* aut etiam, ut Reginald. *in pr. for. penit. l. 10. tract. 3. num. 239.* apud Barbof. *loc. cit. num. 2.* beneficiorum majorum Ecclesiar inferioris) ita, ut institutio & destitutio sine requisito Consilio facta sit nulla, & quidem ipso jure juxta *cit. c. novit.* junctâ Gl. final. *ibidem.* Idem est de tractandis negotiis aliis Ecclesiar suarum juxta *c. quanto. h. t. ubi*; *Fraternitati tue mandamus, quatenus in concessionibus & confirmationibus, & aliis Ecclesiar tuarum negotiis fratres tuos requiras, & cum eorum consilio vel senioris partis eadem peragas & pertractes, & quæ statuenda sunt, statuas, & errata corrigas, & evellenda dissipis & evellas &c.* Et quidem contra quæ jura agit Prælatus, non tantum in his procedendo cum consilio aliorum præteritis suis Capitularibus, sed & simpliciter non requirendo consilium Capitularium, etsi non adhibeat alios in consilio. Et magis adhuc in specie, Episcopum in erigenda nova parochia intra fines alterius teneri adhibere consilium Capituli, tradunt Host. *in c. audientiam il. primo. num. 2. de Ecclesiis edific.* Jo-And. *ibid. numer. 2.* Butrio, Cardin. & alii apud Fagn. *in idem c. numer. 50.* Verum non sufficere consilium, sed etiam requiri consensum, tenet ipse Fagn. cum aliis, de quo paulò post. Olim quoque in alienationibus rerum Ecclesiasticarum necesse adhibere consilium Capituli, quod non erat decisivum sed consultivum tantum. Pirh. *h. t. num. 1.* citato Suar. *Tom. 4. de relig. l. 2. c. 27. num. 9.*

Quest. 106. An dum jura vel etiam consuetudo exigunt requisitionem consilii, Episcopus aliusvè Prælatus illud sequi teneatur?

Resp. Non tenetur sequi consilium, sed satisfactum præcepto petitione consilii & expectatione responsi congruo tempore. Abb. *in cit. c. quanto. num. 5.* ubi etiam, quod, si Capitulum petiit consilium dare noluerit, valeant acta à Prælati sine illo, si contra illa aliud nihil rationabile opponatur. Fagn. *in c. cum ex eo. de Reliq. & venerat. SS. numer. 20.* Referens, sic sæpius responsum à S. Cong. Concil. Gonz. *in Reg. 8. Cancel. gl. 46. num. 61.* Pirh. *h. t. num. 18.* cum communi contra Pasqual. *controvers. inter Episc. & Regular. p. 1. qq. 22. num. 408.* Non tamen propterea frustra exigitur consilium, & illud in certis casibus adhiberi mandarunt jura; cum vel sic occurratur præcipitantiæ Prælati, isque auditis rationibus ad tractandum maturius & cautius negotium disponatur, ac sæpè ad statuendum prudentius & utilius, quam sine illo statuisset, moveatur.

H

Quest.